

A LĪMEŅA PEDAGOGU PROFESIONĀLĀS PILNVEIDES PROGRAMMA "ALKOHOLA PREVENCIJAS METODES"

PROGRAMMAS MĒRĶAUDITORIJA

- Pēc mācāmā priekšmeta: klašu audzinātāji, sociālo zinību un veselības mācības skolotāji, sociālie pedagogi
- Pēc izglītības pakāpes, kurā māca: pamatizglītība, vidējā izglītība
- Pēc mācāmās izglītības programmas veida: vispārējā izglītība

PROGRAMMAS AKTUALITĀTE

15 līdz 16 gadu vecumā 95,2 % zēnu un 96,8% meiteņu ir pamēģinājuši alkoholiskos dzērienus, nozīmīga daļa no jauniešiem alkoholu ir pamēģinājuši jau 13 gadu vecumā. Aptuveni divas trešdaļas skolēnu vecumā no 15 līdz 16 gadiem pēdējo 30 dienu laikā ir lietojuši alkoholu vismaz vienu reizi, turklāt vairāk nekā trešdaļa to ir darījuši vairāk nekā 3 reizes. Alkohola lietošanas rezultātā jaunieši atzīst, ka ir saskārušies ar individuālām, attiecību un seksuālām problēmām, kā arī likumpārkāpumiem (Atkarību izraisošo vielu lietošanas paradumi un tendences skolēnu vidū ESPAD, 2011).

Skolām ir pieeja jauniešiem vecumā, kad viņi izmēģina visu jauno, kā arī tad, kad veidojas viņu personības. Līdz ar to skolotāji ir vieni no tiem, kam ir iespēja ietekmēt skolēnu uzvedību nākotnē un preventīvi cīnīties ar jauniešu alkohola lietošanu.

Ir izstrādāts mācību materiāls „Runājot par alkoholu”, kura mērķis ir veicināt preventīvos pasākumus alkohola jomā dažādās vecuma grupās no 5. līdz 12.klasei. Tas sevī ietver plaši pielāgojamu vingrinājumu klāstu, kuru pamatā ir vērtības un uzvedības perspektīvas dažādās jauniešiem raksturīgās situācijās un apstākļos. Galvenā uzmanība tiek pievērsta tam, lai jaunieši iemācītos ietekmēt radušās situācijas, izvēlētos rīkoties atbildīgi un patstāvīgi, nepakļautos sociālajām ietekmēm un vienaudžu spiedienam, kā arī iemācītos pateikt „nē” alkoholam. Mācību materiālam savu atbalstu ir izteikušas Latvijas Vecāku kustība un Latvijas Ārstu biedrība.

PROGRAMMAS MĒRĶIS

Iepazīstināt skolotājus un sociālos pedagogus ar alkohola prevencijas metodēm darbam ar 5. līdz 12. klases skolēniem, izmantojot mācību materiālu „Runājot par alkoholu”, kā arī sniegt atbalstu mērķauditorijai saskarsmei ar vecākiem.

PROGRAMMAS PLĀNOTAIS REZULTĀTS

- Izpratne un prasme pielietot pieejamos datus alkohola izplatības jauniešu vidū jomā,
- Izpratne par mācību materiāla „Runājot par alkoholu” struktūru, tā pielietojumu,
- Izpratne par to, kā runāt ar jauniešiem dažādas vecuma grupās par ar alkoholu saistītām tēmām, kā reaģēt uz viņu atbildēm un situācijām,
- Prasme pielietot brīvo krēslu, četru stūru un izspēles metodes,
- Izpatne par savas atbildības un darbības robežām darbā ar vecākiem,
- Padziļināta izpratne par ģimenes sistēmu,
- Prasmes efektīvam darbam ar vecākiem.

PROGRAMMAS IESNIEDZĒJS

Neformālās izglītības iestāde „Mācību centrs „Humulus”” (Reģ. nr.3380801084, Krišjāņa Barona 33-35, Rīga, LV-1011) sadarbībā ar „Runājot par alkoholu” projekta īstenotājiem biedrību „Go Beyond” (Reģ.nr. 40008198242, Graudu iela 68, Rīga, LV-1058)

PROGRAMMAS APJOMS

12 stundas

	Ilgums	Modulis	Tēmas, īstenošanas formas un metodes	Mērķis / Rezultāts
1.daļa: Alkohola prevencijas metodes darbam klasē	30 min	Alkohola patēriņš jauniešu vidū	Latvijā un ārzemēs īstenoto pētījumu prezentācija par alkohola patēriņu jauniešu vidū, to ietekmējošiem faktoriem, preventijas materiālu efektivitāti, kā arī alkohola ietekmi uz jaunieša organismu.	Izpratne un prasme pielietot pieejamos datus alkohola izplatības jauniešu vidū jomā,
	20 min	„Runājot par alkoholu” mācību materiāls	Prezentācija par „Runājot par alkoholu” mācību materiāla izstrādi un struktūru.	Izpratne par mācību materiāla „Runājot par alkoholu” struktūru, tā pielietojumu, efektivitāti citās valstīs.
	200 min	“Runājot par alkoholu” darba metožu apgūšana	Grupu uzdevumu, kas ietverti mācību materiāla „Grupu uzdevumu metodes” sadaļā apgūšana un izpēle.	Izpratne par to, kā runāt ar jauniešiem dažādās vecuma grupās par ar alkoholu saistītām tēmām, kā reaģēt uz atbildēm un situācijām, kas klasē var rasties. Prasme pielietot brīvo krēslu, četru stūru un izpēles metodes.
Individuālais darbs	240 min	Darbs klasē	Sagatavošanās līmeņa „Ballīte” un „Vairākuma metode” realizēšana klasē; atbilstošā līmeņa uzdevuma realizēšana klasē; secinājumu apkopošana un iesūtīšana organizatoriem.	Prasmes noteikt skolēniem piemērotu uzdevumu līmeni, realizēt kādu no metodēm, analizēt skolēnu atbildes un reakciju.
2.daļa: Alkohola prevencijas metodes darbam klasē	60 min	Individuālā darba refleksija	Diskusija par pieredzētu, izmēģinot uzdevumus klasē, problēmjautājumu risināšana.	Gūtas atbildes uz jautājumiem, kas radušies izmēģinot uzdevumus.

2.daļa: Skola un ģimene	30 min	Sadarbība ar vecākiem	Mācību materiālā piedāvāto risinājumu aktualizēšana, pedagogu dalīšanās pieredzē sadarbībā ar vecākiem. Trūkstošo zināšanu, prasmju un iemaņu identificēšana, lai varētu veiksmīgi veidot turpmāko sadarbību.	Problēmu apzināšanās sadarbībā ar skolēnu ģimenēm, dalīšanās pieredzē.
	30 min	Skola un ģimene no sistēmiskā viedokļa	Prezentācija „Skola kā vienota sistēma”, kas ietver skolas un skolotāju lomu audzināšanas darbā, saskares punktus ar ģimenes sistēmu, sadarbības iespējas starp skolotājiem, bērniem un vecākiem kopīgu mērķu sasniegšanai, tai skaitā, alkohola prevencijai. Diskusija par pedagoga personīgās attieksmes nozīmi sadarbības veidošanā ar pedagogiem un vecākiem, nepieciešamajām prasmēm un iemaņām. Praktiskais darbs grupā „Skola kā vienota sistēma”.	Izpratne par savu kā pedagoga vietu, lomu, uzdevumiem un atbildību skolas sistēmā. Izpratne par pedagoga personīgās attieksmes nozīmi, veidojot sadarbību ar vecākiem.
	90 min	Ģimene kā dzīva attiecību sistēma	Prezentācija „Ģimene kā dzīva attiecību sistēma”, kas sniedz ieskatu ģimenes sistēmā vispārīga priekšstata iegūšanai. Praktiskais darbs „Mana ģimene”.	Padziļināta izpratne par ģimenes sistēmu, kas palīdz pedagogiem labāk saprast ģimenes sistēmas ietekmi, nozīmi, ierobežojumus un palīdz izveidot attieksmi, kas vērsta uz sadarbības veidošanu ar savu skolnieku vecākiem.
	30 min	Grupu darbs „Sadarbība ar vecākiem”	Praktiskais darbs - diskusija grupās „Sadarbība ar vecākiem”, balstīta uz „Runājot par alkoholu” mācību materiāla sadaļu „Sadarbība ar vecākiem”.	Jauns personīgais un profesionālais resurss, lai pielietotu “Runājot par alkoholu” sadaļā “Sadarbība ar vecākiem” sniegtos ieteikumus.